

Petančić Davorin:

Svete gore.

Povest.

Pavle pa se je grizel. Jezil ga je Janez in žalostila ga je Lenčka. Vpadla mu je še misel na Laha in se je raztogotil.

»Zalega!...«

Ko je urezoval škornjce za Miho, ga je spreletelo nekaj čudnega. Zamislil se je v podplat, se udaril po čelu in zavpil:

»Seveda!« Njegov krah se je ob stropu odbil.

Kožuhači.

Dnevi so ginevali in nič posebnega se ni dogodilo. Mara se je dolgočasila in se predajala sanjarijam. Lojze jo je podražil:

»Kdaj boš šla, Mara?«

Namrdnila se je in ga ozko premerila:

»Kaj me tudi ti težko vidiš?«

Lojze je skomignil z rameni in se opravičeval: »Nisem mislil za res.« Zaiskal je z roko v slapu bršljinja, ki je padal od vrha strehe ob steni do tal in iztrgal zelen, srčast list.

»Boljše je, da ostaneš. Radi mene ostani, Mara.«

»Bom videla,« mu je vrgla nevljudno in se obrnila.

Lojzetu pa je bilo žal, da jo je spomnil na sklep, ki ga je naredila po očetovi smrti. Želel je, da bi ostala pri njem doma. Krenil je v poreber in si delal pot skozi grmičje in visoko ostarelo resje.

Nad Rožco se je kadilo in kunšperški grad je odevala gosta in neprodurna megla. Na ono stran proti Pilštanju in Prevorju pa se je jasnilo, le modre sence oblakov so polzele po nebu. Stolpi cerkva so se pnili s hribin in njihove strehe so žarele rdeče nadahnjene v soncu.

Lojze se je oddahnil pri kapelici sv. Martina in mežikal v jesensko sonce. Njegove odkritosrčno modre oči so se smejale. Od kapelice sv. Jurija so mu priplavale na uho besede iz Lahovih ust.

»Menda so že zgotovili...« Pognal se je k cerkvi. Janez je plezal po lestvi navzdol. Miha mu je držal lestvo. Pepa je gledala od strani in v očeh ji je gorelo veselje. Lah se je držal Lenčke, ki se je hihitala venomer.

»Janez, ti si fant od fare!« ga je hvalil Miha.

»Streha je kakor nova. Sveti se, kakor če bi bila srebrna!«

»Pepa, to je tvoja iznajdba. Kdo bi pri nas prišel na to?«

Lojze se je postavil k Pepi in pritegnil:

»Res, lepa je streha!« Gledal je Miho in Janeza in poslušal. Govorila sta, kakor največja prijatelja. Dregnil je Pepo in s prstom pokazal na onadva:

»Poglej, Pepa.«

»O, Janez je dober človek in pameten, da malo takih. Poglej, to je vse on naredil« in zastrmela se je v streho.

»Lojze, greš na Javorje? Kožuhali bodo.« Janez ga je odbil. Miha je zagodrnjal nekaj zase in pristavil:

»Lojz naj bo doma, grem jaz.«

Lojze je zabodeno pogledal Miho in Janeza in se umaknil. V njem se je težko čuvstvo obudilo. Ko je bil sam se mu je utrgalo polglasno iz prsi:

»Tončka zavorska! Ženil se bo!...« Juga je bolelo. Bežal je, da bi poiskal Maro.

Janez se je prestopal po gošči. Vsega ga je prevzela zavest, da je zmagal.

»Oh, to je bilo srečno naključje, da sem se dobil s tem Lahom. Zdaj prideva z Lenčko skupaj gotovo. Miha je za me, Lenčka pa tudi!«

Popravljal si je prešerne kodre in razprl veji, ki sta silili na pot.

»Tako se odstranjujejo ovire.«

Rolf se je priril in ga nagovoril z lajanjem.

»Beži mrcina...« Pes pa ni odnehal. Lajal je

8 še in še... Janez se je ustavil in ga motril trenotek. Vest ga je zapekla in v jezi je sunil s palico psa, ki je zacvilil in se potuhnil k tlom. Janezu je bilo kakor da bi mu kdo bodel nož v dušo. Stresel se je, da bi se rešil iz objema obupne bolečine, ki ga je v hipu napadla. Rolf se je zopet razkoračil in zalajal proti dobri. Odjekalo je mrtvo, suho... Janezu se je vrhnelo v glavi in mu obračalo medle oči venomer v dobrovo. Mršil je obrvi, se delal močnega in odganjal slabost, ki se mu je silila. Občutja so se menjavala v njem z grozno naglico. Zdaj se je zmeščal kakor v kesu, da mu je solza zalila oko, pa je zopet zbesnel in udaril psa, da je utihnil. Planil je v reber in se zagrizel v pot. Rolf se je plazil po nepokošeni, jesensko rumeni travi za njim kakor slaba vest, dokler se ni iz grmovja utrgal zajec. Tedaj se je Janez oddehnal.

»Pravijo, da pes nima pameti. Ima jo.« Ko se je razgledal na vrhu, mu je odleglo.

»Saj ni nič! Človeka včasih prime.« Zavriskal je in se napravil na pod h kožuhačem, ki so že popevali. Dekleta so sedela v kotu. Miha je dvoril Tončki in ji od časa do časa pošepetal kako veselo neumnost. Janeza so sprejeli hladno. Fantje ga niso marali. Presodil je položaj in uvidel, da jim je neljub, pa ga je zveselilo, da bi jim nagajal. Priplezal je do kota in se vsedel k Lenčki, ki je zardela.

»Zdaj pa le glejte, tesla! Lenčka bo moja nevesta!...« se je veselil pri sebi in začel raztresati rešeto svojih dovtipov. Dekleta so se viharno smejala, fantje pa so ga srepo motrili.

Miha se je zagrizel vase in kazal nevoljo.

»Na, ponudiš mu prst, pa zagrabi celo roko. Saj to prijateljstvo ni radi njega, ampak radi Laha, ki je imeniten gospod in da zaslužiti. Ná, zdaj se ti pa smoli okoli Lenčke, pa še kaj reči ne upam.«

»Lenčka je čudna! Z njim, pa pred vsemi!...« mu je tožila Tončka. Miha je dobro vedel, kam misli. Janez je vezal v kotu odbrane klase skupaj, pa mu ni dalo miru. Pognal se je kvišku in šel ven.

Lenčka je čutila poglede vseh na sebi. Boleli in pekli so jo v dušo.

»Poleg njega sediš, ki je tvojega očeta ubil!«

Do duše jo je presunila ta misel. Da bi ga Janez, v to že dolgo ni več verjela.

Resnost ji je objela obraz in nič več se ni smejala.

»Boljši je kot drugi. Na skrivaj moli, ker ga je sram hvale ljudi. Pepa ve, ker ga je videla.«

Janezu se je zgenilo v srcu, ko je pogled ujel njen nemi izraz na obličju.

»Vsi gledajo naju... Zdaj me ne smejo uganiti.« Stisnil je veke in obrvi in govoril glasno in bahavo. V srcu pa ga je grizlo... Postajalo mu je žal, da je šel sem, pa se je zopet opogumil:

»Vendar moram z njo priti do jasnosti.«

Izmuznil se je iz poda, kakor da še ne bi mislil oditi. Ko ga ni bilo več, so se fantje oddahnili.

»Kako se nese, zeleneč!«

»Rogovilast je ko hrast, ki ga je strela oplazila.«

»Podkuril bi mu...«

Tako in podobno so se gnali in ga sodili. Lenčka se je vstala, stresla iz predpasnika kožuhinje in lasinje od klasja in tiha odšla.

»Da bodo vedeli, da mi ni za njihove pogovore,« je mislila pri sebi, kakor da bi bila močna. Zunaj pa jo je prevzelo. Naslonila se je na deblo jedrovitega bora, ki je rastel za podom. Zahlipala je, ker ji je grenko stopilo v grlo.

Rolf se je oglašil in se zagnal proti njej.

Janezova roka jo je vzdramila.

»Lenčka!«

»Kaj nisi odšel, Janez?«

»Ti bi hotela, da grem?«

Odgovorila ni nič, obrnila se je na stezo, ki jo je belila mesečina.

»Spremil te bom,« se je ponudil Janez in stopil pred njo. In sta šla. Molk ju je spremljal.

(Dalje sledi.)

Oglasi

v „Slov. gospodarju“ imajo

najboljši uspeh!

Moč italijanske armade v vzhodni Afriki.

Skupna vojaška sila Italijanov na severni fronti je sestavljena torej iz štirih divizij armade, iz štirih divizij fašistične milice iz dveh divizij črnih domačinov ter z dveh brigad Eritrejev. Poleg tega pa so na eritrejskem ozemlju v rezervi še dve diviziji armade in ena divizija fašistične milice. K vsemu temu pa je treba še prišteti oddelke, ki spadajo h komandam, zlasti težko topništvo, pionirsko, trenske, sanitetne in veterinarske oddelke.

Vojaške sile generala Grazianija na južnem bojišču so znatno šibkejše, kakor one na severu. Ob začetku vojske je general Graziani imel na razpolago le 29. divizijo »Peloritana« iz Mesine ter eno divizijo črnih vojakov. V teku vojakovanja se je njegova črna divizija še enkrat pomnožila poleg tega pa mu je prišla okrog novega leta na pomoč še fašistična milicijska divizija »Tevere«.

Bistveno pa so se Grazianijeve čete okrepile in pomnožile s številnimi malimi tanki, s katerimi je pri Dolo pregnal abesinske čete rasa Deste iz njegovih postojank.

Če torej skupno italijansko vojno silo v Vzhodni Afriki izrazimo v številkah, bomo rekli, da imajo Italijani v Vzhodni Afriki kakih 320.000 mož. K tem je treba prišteti še letalske čete, o katerih pa ni točnih poročil. Poleg tega je Mussolini na zadnji seji ministrskega sveta sporočil, da se bo število dosedanjih 50 tisoč delavcev v Vzhodni Afriki pomnožilo na 100 tisoč. Torej ima Italija sedaj v Vzhodni Afriki kakih 450.000 ljudi, za katere mora skrbeti.